

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Χαριλάου Τρικούπη 182

Αθήνα **10.12.2013**

101 78 Αθήνα , τηλ. 210 64 67 912

Αρ. Πρωτ **1023**

✓ Προς τη
 Βουλή των Ελλήνων
 Δ/ση Κοινοβουλευτικού
 Ελέγχου

Τμήμα **Ερωτήσεων**

ΘΕΜΑ: Μεγάλες καταστροφές στη Μεσσηνία από πλημμύρες

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3945/19.11.2013 που κατέθεσε στη Βουλή,
 ο Βουλευτής κύριος Αθανάσιος Πετράκος

ΚΟΙΝ: 1) Βουλευτή κ. Αθανάσιο Πετράκο
 2) Υπ. Εσωτερικών - Γρ.Υπουργού
 3) Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Γρ.Υπουργού

Σε απάντηση της παραπάνω σχετικής Ερώτησης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή, σε ό,τι αφορά το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, τα εξής :

Οι καθαρισμοί των ρεμάτων και η αποκατάσταση των έργων υποδομής εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Περιφερειακών Υπηρεσιών, οι οποίες εποπτεύονται από το συνενωμένο Υπουργείο Εσωτερικών.

Η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ) του Υπουργείου, είναι αρμόδια για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια μετά από σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές και κατολισθήσεις, στις περιπτώσεις που η περιοχή που επλήγη έχει ενταχθεί με Κοινή Υπουργική Απόφαση στα προγράμματα αποκατάστασης ζημιών του Υπουργείου μας.

Προκειμένου η Υ.Α.Σ. να συντάξει τις απαιτούμενες Υπουργικές Αποφάσεις για την οριοθέτηση των περιοχών που έχουν πληγεί από την πρόσφατη πυρκαγιά, απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος από την Περιφερειακή Ενότητα ή την Περιφέρεια με συγκεντρωτικό πίνακα των πορισμάτων των αυτοψιών στην πληγείσα περιοχή και ονομαστική κατάσταση των κατοίκων, τα κτίρια των οποίων υπέστησαν ζημιές.

Επισημαίνεται ότι, τα μέτρα αποκατάστασης λαμβάνονται εφόσον οι καταστροφές που προκαλούνται έχουν το χαρακτήρα θεομηνίας και πλήττουν ευρύτερες περιοχές και όχι μεμονωμένες οικοδομές.

Σχετικά με τις πλημμύρες που έλαβαν χώρα από τις 11 έως τις 14 Νοεμβρίου 2013 σε περιοχές της Π.Ε. Μεσσηνίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σας ενημερώνουμε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί στην Υ.Α.Σ. αντίστοιχο αίτημα από την Περιφέρεια Πελοποννήσου ή από την Π.Ε. Μεσσηνίας. Ως εκ τούτου η Υ.Α.Σ. δεν μπορεί να εξετάσει το

ενδεχόμενο οριοθέτησης των πληγείσων περιοχών και την ένταξή τους στα προγράμματα αποκατάστασης ζημιών του Υπουργείου.

Όσον αφορά τα αποστραγγιστικά έργα στην κατασκευή του αυτοκινητόδρομου Τρίπολη-Καλαμάτα, σύμφωνα με τα στοιχεία της αρμόδιας Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα :

Όπως αναφέρεται στα διαθέσιμα στοιχεία του βροχομετρικού σταθμού της περιοχής, η ημερήσια βροχόπτωση που καταγράφηκε στην περιοχή στις 11.11.2013 ήταν 136mm. Οι δε μεγαλύτερες καταγραφείσες μετρήσεις ημερήσιας βροχόπτωσης ήταν 41mm για το 2012 και 44,6mm για το 2013 (μέχρι 10.11.2013). Δηλαδή η βροχή της 11.11.2013 ήταν κατά 330% και 305% αντίστοιχα μεγαλύτερη των μέγιστων βροχοπτώσεων κατά τα έτη 2012 και 2013. Σημειώνεται επίσης, ότι το τριήμερο που διήρκησαν οι βροχοπτώσεις μεταξύ 11 και 14 Νοεμβρίου 2013 το ύψος της βροχόπτωσης ανήλθε σε 181 mm. Τα ανωτέρω συνεπάγονται ασυνήθη μεγέθη για την περιοχή και ιδίως για την ένταση της βροχής της 11 Νοεμβρίου 2013.

Ο βασικός αποδέκτης των υδάτων όλης της περιοχής που πλημμύρισε είναι ο ποταμός Άρις και όπως αναφέρεται στην Ερώτηση πράγματι δεν είχε καθαριστεί για πολλά χρόνια και υπερχειλίσε. Η δε αρμοδιότητα για τον καθαρισμό του ποταμού Άρι καθώς και των ρεμάτων της περιοχής δεν ανήκει στον Παραχωρησιούχο.

Στην περιοχή του Αντικαλάμου, βρίσκονται σε εξέλιξη έργα κατασκευής του αυτοκινητοδρόμου και στο σημείο της διασταύρωσης αυτού με την ΠΕΟ κατασκευάζεται γέφυρα για την κάτω διάβαση της ΠΕΟ. Σε όλο το τμήμα, τα κατασκευαζόμενα έργα του ΜΟΡΕΑ βρίσκονται κατάντη της ΠΕΟ και της υπάρχουσας σιδηροδρομικής γραμμής και δεν έχουν καμία επίπτωση στην απορροή της ΠΕΟ. Σε αυτό τμήμα η ΠΕΟ έχει μόνο δύο οχετούς απορροής, έναντι πέντε του Αυτοκινητοδρόμου. Στο εν λόγω τμήμα και ειδικότερα από τις Γεωργικές Αποθήκες μέχρι την ΔΕΗ, η ΠΕΟ συχνά πλημμυρίζει τόσο λόγω ανυπαρξίας δικτύου απορροής (όπως προαναφέρθηκε υπάρχουν μόνο δύο οχετοί) όσο και της πολύ μικρής κατά μήκος κλίσης της. Δεν είναι ακριβές ότι δεν κατασκευάστηκε αγωγός στη θέση κατάντη της ΔΕΗ, για την παροχή των ανάντη υδάτων από τους οικισμούς Καλάμι και Αντικαλάμου. Αν και τα έργα είναι σε εξέλιξη, είχαν ληφθεί μέτρα για την προστασία της περιοχής και των κατοίκων. Συγκεκριμένα, για την αποκατάσταση του υφιστάμενου αγωγού D=600mm είχε κατασκευαστεί αγωγός D=800mm, που καθοδηγούσε τα όμβρια σε κατασκευασμένο οχετό D=1200mm ο οποίος στη συνέχεια αποχετευόταν στην τάφρο της υφιστάμενης σιδηροδρομικής γραμμής, η οποία ήταν παντελώς ασυντήρητη για πολλά έτη. Το προσωρινό αυτό δίκτυο κατά την διάρκεια της πολύ έντονης βροχόπτωσης της 11.11.2013 δεν λειτούργησε αποτελεσματικά, διότι τα φρεάτια υδροσυλλογής έφραξαν από φερτές ύλες της ΠΕΟ και επίσης διότι ο τελικός αποδέκτης που ήταν η τάφρος της σιδηροδρομικής γραμμής δεν παροχέτευσε επαρκώς τα ύδατα προς τον Άρι ποταμό λόγω μη συντήρησης αυτής.

Επίσης, δεν είναι ακριβές ότι στην περιοχή του Πηδήματος το αίτιο για τον κατακλυσμό της περιοχής και τις προξενηθείσες ζημιές στις καλλιέργειες ήταν ότι ο αυτοκινητόδρομος είναι υπερυψωμένος σε σχέση με το φυσικό έδαφος και λειτούργησε ως φράγμα στην απορροή των όμβριων υδάτων. Στη συγκεκριμένη περιοχή ο Αυτοκινητόδρομος οδεύει παράλληλα με την φυσική απορροή των όμβριων, τα οποία έχουν τελικό αποδέκτη τον ποταμό Άρι και συνεπώς σε καμία περίπτωση δεν λειτούργησε ως φράγμα στην απορροή των υδάτων. Ο δε αυτοκινητόδρομος, στη συγκεκριμένη περιοχή έχει οκτώ (8) οχετούς και μία μεγάλη γέφυρα στον ποταμό Άρι, τεχνικά που υπερεπαρκούν για την απορροή των όμβριων των ανάντη περιοχών. Η αιτία του κατακλυσμού της περιοχής ήταν το γεγονός ότι υπερχειλίσαν τα υφιστάμενα ανάντη του Αυτοκινητόδρομου ρέματα, λόγω ανυπαρξίας συντήρησης αυτών για πολλά έτη και λόγω κατάργησης της κοίτης αυτών στο κατώτερο τμήμα και αντικατάστασης αυτής με τσιμεντοστρωμένη οδό ανάμεσα σε ιδιοκτησίες χωρίς πλευρικά αναχώματα. Ακόμη, στην ανάντη του Πηδήματος περιοχή, είχε τοποθετηθεί μεγάλος όγκος αχρήστων υλικών (κυρίως ελαστικά), τα οποία λόγω της κατακλυσμιαίας βροχόπτωσης

μετακινήθηκαν ανεξέλεγκτα με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν προβλήματα στις κατάντη ιδιοκτησίες. Σε ότι αφορά τις κατάντη ιδιοκτησίες, ο κατακλυσμός αυτών οφείλεται και πάλι στην ανυπαρξία παροχευτικότητας του κατάντη στραγγιστικού δικτύου, που δεν ανήκει στην ευθύνη του Παραχωρησιούχου, γεγονός που υποδηλώνει ότι ο αυτοκινητόδρομος δεν λειτούργησε σαν φράγμα.

Στην περιοχή της Μικρομάνης ο Αυτοκινητόδρομος δεν είχε καμία επιρροή στον κατακλυσμό αυτής, διότι όπως αναφέρεται και στην ερώτηση δεν είχε καθαριστεί ο ποταμός Άρις που είναι ο κύριος αποδέκτης της περιοχής.

Στην περιοχή της απόληξης του κλάδου του Α/Κ Θουρίας προς αεροδρόμιο (ισόπεδος κόμβος Μεσσήνης) είχε κατασκευαστεί, με βάση την εγκεκριμένη υδραυλική μελέτη, πλήρες δίκτυο αποστράγγισης προσαρμοσμένο στην μορφολογία της περιοχής. (αποκατάσταση με οχετούς των κατά μήκος τάφρων εκατέρωθεν της οδού Μεσσήνης – Καλαμάτας). Ο συγκεκριμένος κλάδος, από ύψος του ρέματος «Ξερίλα» έχει παραδοθεί στην Περιφέρεια Πελοποννήσου πριν από ένα χρόνο περίπου και έκτοτε η συντήρησή του ανήκει σε αυτήν. Τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά την έντονη βροχόπτωση στις 11.11.2013 οφείλονται κυρίως στο ότι:

- Ο κύριος αποδέκτης των όμβριων της περιοχής που είναι το ρέμα της Λιγδούς, είναι για πολλά έτη ασυντήρητο και σε πολλά σημεία η έντονη βλάστηση το καθιστά πρακτικά ανύπαρκτο.
- Οι υφιστάμενοι τάφροι απορροής μέχρι το ρέμα τη Λιγδούς είναι παντελώς ασυντήρητες και σε πολλά σημεία διακόπτονται από προσβάσεις σε παρόδιες ιδιοκτησίες.
- Τα προσφάτως κατασκευασθέντα έργα του κόμβου Μεσσήνης ήταν και αυτά ασυντήρητα, με έντονη την παρουσία της βλάστησης στις εισόδους και εξόδους των οχετών.

Οι ζημιές που αναφέρονται στις περιοχές Μπουρνιά και Θουρίας δεν έχουν απολύτως καμία σχέση με τον αυτοκινητόδρομο, δεδομένου ότι αυτός διέρχεται κατάντη και σε μεγάλη απόσταση από τις περιοχές αυτές.

Από τα ανωτέρω καθίσταται προφανές, ότι τόσο το κατασκευασθέν τμήμα του αυτοκινητοδρόμου, όσον και τα έργα κατασκευής του που είναι σε εξέλιξη, δεν είχαν απολύτως καμία επιρροή στις προξενηθείσες από τις πλημμύρες ζημιές στην περιοχή της Μεσσηνίας.

Εσωτ. Διανομή
Γρ. Κοιν. Ελέγχου

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Ακριβές αντίγραφο

Π. Καμπύλη